SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 21. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 1, 1991 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 1-го ЛЮТОГО 1991 Ч. 21. РІК XCVIII.

Вимагають правного статуту української мови в Канаді

Оттава (ОУПС). — З датою 22-го січня 1991 року Управа Товариства Плекання Рідної Мови (ТПРМ) внесла меморандум до урядового Форуму про майбутність Канади, Комісії Спайсера, в справі признання українській мові статусу „обласної мови Канади". Заперечуючи загально-прийняту опінію, що Канада є „двомовна й багатокультурна країна", Управа ТПРМ обороняє становище проф. Ярослава Рудницького з Королівської комісії Б-Б з 1968 року, що видвигнув концепцію „багатомовної й багатокультурної Канади" з двома офіційними й багатьма неофіційними — „обласними" (реґіональними) мовами, в тому й з українською в степових провінціях Канади.

У меморандумі рекомендується поширення Мовного акту в Канаді забезпеченням леґальних процедур в інтересі всіх мов, а не тільки англійської й французької, як досі. В дальшому меморандум вимагає перенесення мовних справ етнічних груп з акту багатокультурности до мовного акту, щоб усі мовні справи Канади підпадали під цей акт, а не виключно офіційні.

Крім цих справ рекомендується в меморандумі термінологічне зрівняння всіх меншостей у Канаді, а не вживання цього терміну виключшо для Англо-французьких мовних меншин, а означення „інші етнічні групи" для всіх неагнло-франкомовних мешканців країни.

Як відомо, Комісію Спайсера, в якій немає ні одного українця, покликав прем'єр-міністер Браєн Малруні півроку тому в справі майбутности Канади в липні 1991 року.

Губернатор Флоріо прирікає допомогу Україні

Отець М. Вівчар відкриває програму. На сцені (зліва): Дж. Гейберле, губернатор Дж. Флоріо, Т. Романків, А. Кейбіда.

Нюарк, Н. Дж. — Губернатор Джеймс Флоріо запевнив українську громаду в Ню Джерзі, що його уряд підтримує змагання українського народу за незалежність і що він вже перевіряє можливість зв'язків з Україною та уділення їй економічної та екологічної допомоги.

Свої запевнення висловив губ. Флоріо перед підписанням проклямації Дня Української Незалежности в залі школи св. Івана Хрестителя тут у вівторок, 22-го січня, в присутності шкільної дітвори, учителів, священиків і біля 200 громадян з цієї та інших громад стейту. Присутні на церемонії підписання проклямації були члени Екзекутиви УН-Союзу — головний предсідник Уляна Дячук, головний секретар Володимир Сохан і головний касир Олександер Благітка, а також деякі місцеві політичні діячі — стейтовий сенатор Роналд Райс, голова екзекутиви повіту Ессекс Томас Д'Аллесіо, секретар стейту Джовн Гейберле та інші.

Програму у пополудневих годинах відкрив і нею

(Закінчення на стор. 3)

ЗАВЕРШЕНО КОНСОЛІДАЦІЮ ЗАХОДІВ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ

Елізабет, Н.Дж. — Після півторарічної спорадичної, щедрої і щирої, але не завжди чітко здефінійованої і добре зорганізованої акції допомоги Україні, громада в ЗСА вступила на шлях консолідації і координації таких дій, створивши тут після дводенних нарад 26-27-го січня Координаційний Комітет Допомоги Україні (ККДУ), очолюваний 21-членною Радою Директорів та п'ятичленною Екзекутивою і Контрольною комісією.

Як уже інформовано, у з'їзді, що відбувся в Голідей Інн, Джетпорт, біля нюаркського летовища, взяли участь 47 делеґатів від 26-ох існуючих осередків допомоги Україні — від Лос Анджелесу в „соняшній" Каліфорнії до бурхливої метрополії Ню Йорку — та представники 28-ох організацій, разом 88 управнених до голосування осіб, як поінформував голова Верифікаційної комісії. Любомир Татух після закриття реєстрації.

У пополудневих годинах в неділю, 27-го січня, обрано Раду Директорів в такому складі:

Богдан Бурачинський, Володимир Баранецький, Роберт МекКоннелл, Василь Маркусь, Осип Зінкевич, Тарас Гунчак, Роман Воронка, Любомир Татух, Зенон Матківський, Уляна Мазуркевич, Богдан Футей, Богдан Ткачук, Микола Дейчаківський, Юрій Грабович, Володимир Сохан, Зенон Захаріясевич, Іван Олексин, Марта Шміґель, Наталія Пазуняк, Михайло Герець, Анатолій Лисий.

Екзекутиву обрано в такому складі: Б. Бурачинський — голова, Р. МекКоннелл — перший заступник голови, В. Маркусь — другий заступник голови, У. Мазуркевич — секретар, В. Баранецький — касир.

Контрольну комісію обрано в складі: Нестор Олесницький, Степан Ворох, Василь Сосяк, Володимир Король і Ігор Білинський.

З'їзд організувала Підготовча комісія в складі: Б. Бурачинський, В. Сохан, Б. Ткачук, Л. Татух, Б. Футей, Ю. Куляс і А. Лисий.

Збори відкриває Б. Бурачинський. У першому ряді перший зліва — Владика В. Лостен, перший справа — М. Горинь.

(Світлив: Ярослав Кулинич)

Наради в суботу перед полуднем відкрив Б. Бурачинський, вітаючи делеґатів і гостей, серед них Владику Василя Лостена і заступника голови Руху та члена Верховної Ради України Михайла Гориня, які у своїх словах того дня — Владика Лостен на вступі, а М. Горинь по полудні, подавши короткі зіставлення теперішньої ситуації в Україні, поставили наголос на єдність і консолідацію в усіх діях комплексної програми допомоги Україні.

До Президії зборів обрано на голову В. Баранецького, на його заступників В. Маркуся і Володимира Анастаса і Марту Шміґель, а на секретарів Осипа Труша і Христину Мельник. М. Гориня обрано на почесного члени Президії.

Хоча всі звіти осередків і існуючих фондів були надруковані і роздані усім учасникам нарад завдяки добрій технічній підготові молодих жінок-добровольців з Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля, короткі усні звіти подали члени Екзекутиви Народного Фонду Допомоги Україні: голова Т. Гунчак, заступники голови Володимир Воловодюк, Р. Воронка, З. Матківський і орґанізаційний референт О. Зінкевич.

Після полуденку учасники дуже ґрунтовно обговорили звіти і різні проєкти крайового і льокальних маштабів, при чому стверджено, що крайові фонди — Народний Фонд Допомоги Україні (НФДУ) і його два підфонди, Фонд Допомоги Рухові і Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля ще не отримали звільнення від податків. Ці два останні є зачартеровані в Ню Джерзі і їхні подання на звільнення від податків розглядаються властями. Т. Гунчак під час дискусії заявив, що НФДУ не має реальних виглядів на звільнення від податків, тому пропонує його

(Закінчення на стор. 3)

Українців обрано до Управи Монтреальської ради громадянства

Монтреаль (БУІ). — У вівторок, 15-го січня, відбулися тут дворічні Загальні збори Монтреальської ради громадянства.

Після звітів уступаючої управи вибрано новий її склад: перевибрано головою проф. Ярослава Маркізу з університету Конкордія в Монтреалі, а в склад нової дирекції ввійшли з українців д-р Ярослав Рудницький і сотник Ярослав Кульба, голова місцевого Відділу Конґресу Українців Канади. На окреме запрошення в зборах взяла участь Таня Носко-Оборонів, голова Бюра Української Інформації в Ляшіні.

Ситуація у Прибалтиці далі напружена

Вільнюс, Литва. — Кореспондент аґентства Ассошієйтед Пресс Джан Данишевскі інформує зі столиці Литви, що загальна ситуація у Прибалтиці майже не змінилася. Надіслані імперським урядом Москви вояки, а зглядно банди чорноберетників та каґебістів, які отримали тепер право вмішуватись до всіх дослівно справ життя громадян у республіці, перетворились у зграї бандитів, які не підлягають жодним, ані республіканським, ані всесоюзним законам. Вони, наприклад, напали у понеділок, 28-го січня, на декілька підприємств у Вільнюсі — це саме вони роблять і в інших містах Литви, — побили власників крамниць, пограбували товари, знищили приміщення, наклали „всесоюзні" замки на двері і заявили власникам: „від нині це підприємство перестало існувати".

Західні кореспонденти, принагідні туристи, представники дипломатичних і торговельних місій і навіть

(Закінчення на стор. 4)

РОЗПОЧАЛИСЬ ПЕРШІ ЗУДАРИ НАЗЕМНИХ АРМІЙ В САВДІЙСЬКІЙ АРАБІЇ

Дагран, Савдійська Арабія. — Пізно ввечорі у вівторок, 29-го січня, три іракські батальйони військ з допомогою танків і панцерних возів перейшли кордон Савдійської Арабії і там зударились біля місцевости Гафджі з частинами морської піхоти ЗСА і підрозділами Савдійської Арабії. В результаті дещо несподіваної вилазки з підземних бункрів і окопів іракських військ і їхня спроба спровокувати альянтів до поспішної офензиви, яку вони приготовляли на пізніший час, союзники втратили 12 вояків морської піхоти, а два були поранені.

Натрапивши на сильний спротив військ коаліції, іракці дещо розгубились, бо їхні командири говорили їм про рішаючий переможний бій Іраку проти „американських інтервентів" і тому понесли великі жертви в людях і військовому виряді. Кореспонденти інформують, що Ірак стратив у цій сутичці, бо інакше її не можна назвати, понад 40 танків, велику частину панцерних возів і сотні вояків забитими. Точних даних про жертви іракців немає, бо Ірак ніколи не подає жодної статистики з воєнних дій, але американські летуни, головно ті, які брали участь в боях, чи були викликані на допомогу морській піхоті говорять про дуже високі жертви іракців в людях, особливо після цього, як на допомогу прибули так звані повітряні кораблі (гелікоптери), які змішували землю з залізом і людськими тілами.

Британське командування заявляє, що не зважаючи на фанатизм іракців і нібито особистий нагляд над нападом суперфанатика і ненависника ЗСА Саддама Гуссейна, іракці не мають вигляду „зачепитись" на савдійській території, хоч спорадичні бої тривали ще у середу вранці, 30-го січня. Знищені танки були усі совєтського випуску Т-55. Очевидно, Багдад, половина якого лежить в руїнах, розпочав з першої хвилини наступу вести інтенсивну пропаґандивну кампанію проти американців і військ коаліції, кажучи, що розпочалась перша фаза перемоги Іраку над „інтервентами" і що „війська диявола у переполосі". Окрема програма була призначена також для вояків Савдійської Арабії у якій пропаґандисти Гуссейна називали їх „братами" і заявляли, що Ірак не хоче їхньої землі, „бо ми брати-мусулмани" і будемо ними до кінця світу". Дальші радіопрограми велися у тому ж тоні майже цілу добу, правдоподібно з потужної військової радіостанції. Очевидно, під час ведення цієї пропагандивної кампанії нічого не згадувалось про власні втрати і про число полонених.

Не зважаючи на те, що головнокомандуючий військами коаліції в Савдійській Арабії американський генерал Норман Сворцкопф не сказав цього на зустрічі з кореспондентами, вони однак самі здогадуються, що альянти правдоподібно мінятимуть стратегію остаточного знищення армії Гуссейна. Великі воєнні акції з участю усіх родів війська мабуть розпічнуться незабаром, але коли саме цього вони не знають. Рухи військ які рухаються до савдоарабського і кувайтського кордону говорять самі за себе. Крім того повітряний простір над Кувайтом й Іраком повністю майже контролюють альянти і з огляду на те, їм буде легше перевести головну і останню мабуть офензиву для зламання спротиву бундючного С. Гуссейна і його армії, яка в більшості складається з мусулманських фанатиків.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ВІВТІРКА У Вашінґтоні закінчилися триденні переговори між Москвою і Вашінґтоном, під час яких Москва приобіцяла відтягнути деякі свої війська з околиць Прибалтики, а Вашінґтон ще раз повторив свою пропозицію, що припинить війну на Близькому Сході, якщо Ірак виведе свої війська з Кувайту. Жодна із цих заяв не представляє будь-яких важливих змін у зовнішній політиці обидвох країн, хоча їхньою справжньою ціллю було дати можливість обидвом цим політичним потугам світу найти відповідне зформування заяви про відложення вершинної зустрічі у Москві.

НІХТО НА КАПІТОЛЮ вечором 29-го січня, не сумнівався, що звідомлення президента Джорджа Буша про стан унії у великій мірі буде торкатися справи війни з Іраком. Однак, не зважаючи на майже воєнний стан, коли йшлося про обезпечення Капітолю з нагоди присутности в той вечір не тільки Президента, цілого Уряду та Конґресу, але також і цілого дипломатичного вашінґтонського корпусу, то все ж таки можна було відчути примирливий настрій. Крім цього цей традиційний ритуал переведення звідомлення Президента про стан унії ще раз надав цілій країні запевнення про її стабільність. Ще більше підкреслення цього тривалого збереження стійкости Америки відчулося у вияві щирого вітання дружини президента Дж. Буша, яка в товаристві дружин шефа штабу американських збройних сил Коліна Павелла та головнокомандуючого військами союзників в околицях Перської затоки ген. Нормана Швацркопфа, Алми Павелл і Бренди Шварцкопф, хотіла непомітно зайняти своє місце на ґалерії відвідувачів.

У СВОЄМУ НАЙНОВІШОМУ звіті Уряд повідомив, що занечищення прибережних вод Америки значно зменшилося, одначе високий рівень отруйного забруднення повітря у великих містах країни ще дальше є проблемою. Цей звіт Крайового океанського та атмосферичного управління базується на шестилітньому вивченню хемічних відпадків, знайдених у м'якунах- молюсках острицях, і рибах, які беруть поживу з дна моря, та осаді з 287 прибережних ділянок у 23 стейтах ЗСА. Високу кількість отруйних хемікалій знайдено у водних шляхах поблизу таких міст як Бостон, Балтимор, Лос Анджелес, Ню Йорк, Сан Дієґо та Сієтл.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ американського Уряду заявляють, що Білий Дім збирається найменувати Реймонда Зейца, заступника Державного секретаря для европейських і канадських справ, як американського амбасадора до Англії. Це признання є частиною цілого ряду перегрупований серед старших службовців, що розпочалося приблизно два тижні тому, коли Білий Дім попросив Бруса Ґелба уступити з посади директоа Американської інформаційної служби. Крім того Державний департамент повідомив про резиґнацію Ричарда Берта, головного представника ЗСА на женевських переговорах у справі зменшення стратегічної зброї. Р. Берт був також американським амбасадором до Західньої Німеччини та зі званням заступника державного секретаря відійде з державної праці до приватного сектора, але аж після заключення договору про роззброєння.

В ПОЛЬЩІ ЗАСНОВАНО ПЛАСТ

Білий Бір, Польща. (Пресова Служба ГПБ). — У неділю, 30-го грудня 1990 року, тут відбувся 8-ий Крайовий з'їзд Пласту в Польщі, на якому формально створено Організацію Української Молоді Пласт, схваливши статут і резолюції та вибравши керівні органи.

Пласт в Польщі очолили ст. пл. о. Марко Скірка, голова Крайової Пластової Ради (КПР — перевірчий орган) та ст. пл. Петро Тима, голова Крайової Пластової Старшини. (КПС — виконавчий орган). Виховні функції у КПС перебрали ст. пл. Дарій Стремецький, крайовий комендант УПЮ (юнацтво) та ст. пл. Ева Петюк, крайова комендантка УПН (новацтво).

Цей з'їзд був заключним етапом організаційної праці, яка почалася у Польщі ще літом 1989 року перевиданням книжки „Життя в Пласті". Після цього зацікавлення Пластом почало зростати і весною 1990 року кілька студентів та о. М. Скірка рішили зорганізувати в липні двотижневий табір для молоді зацікавленої у створенні нової молодечої організації. При активній допомозі Об'єднання Українців Польщі (ОУП) та Головної Пластової Булави (ГПБ) такий табір відбувся в часі 2-18-го липня коло Венґожево з участю 24 учасників під проводом П. Тими, коменданта табору, та інструкторів присланих ГПБ — ст. пл. Тараса Ребета і Романа Стельмаха з Нічеччини. При кінці табору „Відродження" більшість учасників рішили стати членами ініціятивної групи для створення Пласту та вибрали Тимчасову Крайову Раду Пласту, яку очолив П. Тима.

Група пластунів в Польщі — учасники Крайового З'їзду і зимового табору „Зимові стежки" в Білому Борі.

Від липня до грудня 1990 року ініціятори Пласту брали активну участь у Першій світовій конференції української молоді (23-24-го серпня) та старалися творити пластові осередки у таких місцевостях: Слупськ, Ще-

(Закінчення на стор. 3)

Померла М. Петришин

Мейплвуд, Н. Дж. — У вівторок, 29-го січня 1991 року, після тяжкої недуги, тут померла на 87-му році життя бл. п. Марія Петришин, народжена в селі Малехів у Львівській області.

Похоронні відправи будуть правитись в такому порядку: в п'ятницю, 1-го лютого, о год. 7:30 вечора Панахида в похоронному заведенні Бурнадз, 371 Лейквю авеню в Клифтоні, Н. Дж.; похорон в суботу, 2-го лютого, о год. 9-ій до церкви св. Миколая в Пассейку, а опісля на український правосланий цвинтар св. Андрія Первозванного у Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Бл. п. М. Петришин, заощадивши зі своєї скромної пенсії 15,000 долярів, розпорядилась за життя, щоб гроші були передані на Український Науковий Інститут при Гарвардському університеті.

В глибокій жалобі і смутку залишились: син Володимир з дружиною Аркадією, дочка Ольга Гнатейко з мужем Мироном, внуки Тиміш Гнатейко з дружиною Анною, Роксана Харкевич з мужем Богданом та дальша родина в ЗСА, Україні і Польщі.

Замість квітів родина просить складати пожертви на фонд медичної допомоги дітям і молоді в Україні, жертвам Чорнобиля, через фонд СУА.

У СВІТІ

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА НЕБЕЗПЕКУ, тисячі втікачів з Іраку і Кувайту всякими способами втікають до Йорданії і розказують про жахливі умовини життя. Після частих бомбардувань там практично вже нічого немає: харчів, одягу, помешкань, питної води, лікарської опіки. Існує тільки вічний страх за життя, бо коаліційні держави опанували повітряний простір Іраку, шукаючи за військовими інсталяціями, схоронищами, бункрами з військовим вирядом і амуніцією. Сирієць Калід аль-Ріфай розказав кореспондентам, що прохарчуватись можна тільки тим особам, у яких є гроші, або добрі речі до виміни. Всі товари, включно з цигаретами, можна отримати тільки на чорному ринку, дослівно з-під поли. Немає жодного зв'язку між поодинокими місцевостями, бомбовики перетворили іракські міста в руїну. Якщо б сьогодні Ірак цілком відкрив кордон, то все цивільне населення втікло б до сусідніх країн, зокрема до Йорданії і Єгипту, кажуть спостерігачі.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА КРИТИКУ поведінки Москви у Прибалтиці зі сторони Уряду ЗСА, зокрема багатьох членів Палати Репрезентантів і Сенату, кремлівські диктатори все ще надіються на дальшу „дружню" і корисну для них співпрацю з Америкою. Секретар диктатора Міхаїла Ґорбачова Віталій Ігнатенко заявив в Москві кореспондентам, що совєтсько-американські відносини залишаються стабільними і їх тяжко буде захитати кому-небудь в теперішній ситуації. Натомість совєтський аналітик, співробітник багатьох газет і аґентства ТАСС, Андрей Орлов не погоджується з такою опінією політиків. Вже саме відкладення зустрічі на вершинах між президентом Джорджем Бушем і Міхаїлом Ґорбачовим є першою познакою погіршення цих відносин, заявив Орлов.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Ройтерса повідомляє з Софії, що болгарський уряд, несподівано для всіх інших східньо-европейських держав, почав переводити свою економіку на систему вільного ринку. Очевидно, ціни на товари різко збільшились і болгарам прийдеться, принаймні у початковій стадії переходу, не тільки голодувати, але також мерзнути, бо підскочили ціни також на опал, оливу, вугілля, взуття, одяг та 16 інших основних продуктів, які включають хліб, молоко, масло тощо. Залишилась єдина надія, що цей процес не буде довго тривати і що уряд, як було вже заповіджено, буде наглядати за цінами на харчові продукти і товари першої потреби, щоб не допустити до голоду чи півголодового стану.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money-order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Воєнні несподіванки

Коли ми бачили на екрані телевізора масові налети американських бомбардувальників при мінімальному спротиві, — логічно здавалося, що війна буде коротка й переможна. Панування над повітряним простором — це вступ до перемоги, бо наземне військо, танки й піхота Америки і коаліції користуються летунською „парасалею", якої не має Ірак. Це було перше розчарування. Після рівно одного тижня воєнних дій ген. Коллін Павелл, голова шефів об'єднаних штабів, спокійно інформував, що Ірак розпоряджає ще 20.000-ми протилетунських гармат і що іракське летунство та наземна армія, не зважаючи на щоденні бомбардування їх позицій, ще не втратили до кінця своєї бойової здатности. Ми читали газетні інформації, поки ще почалися воєнні дії, що американський штаб в Арабській пустині має докладні відомості про всі іракські військові об'єкти, про іракську військову комунікаційну систему, про кругло 70 найважливіших військових об'єктів, які будуть поруйновані, знищені летунськими налетами та вогнем далекобійних корабельних гармат, що і є виконане. Читали ми, що особливо ізраїльська розвідка зібрала була все важливе, що стосувалося збройної сили Іраку, і все це відоме американській військовій верхівці. Виявилося, що знали, але не про все. Щойно після першого тижня війни Буш і високі старшини й західня преса почали інформувати про сіть підземних бункерів у Іраку, про існування в Іраку підземних анґарів, де переховуються літаки, що їх Саддам Гуссейн, мовляв, ще вишле до бою у відповідному для нього моменті. Німецька преса принесла ревеляцію, що у 1981 році одна німецька фірма (вони назвали її) в Авсбурґу збудувала Саддамові на передмісті Багдаду бункер у глибині кількадесяти поверхів. З'їздиться туди двома віндами (ліфтами). Безпосередній вхід веде через грубезні залізні двері. У тому бункері люксусово влаштовані кімнати з стилевими французькими меблями, зимною і гарячою водою, допливом свіжого повітря, ба — навіть із басейном і з харчами на рік. І начебто існує цей бункер під гаслом: „Світ може завалитись на поверхні землі від атомової бомби, а півсотні осіб у тому бункері житимуть".

Це погані несподіванки для Америки суто військового характеру. Але є й добрі для неї. На цьому місці вже була згадка, що промислово фінансовий світ — біржі в Ню Йорку і Лондоні — зареаґували на вибух війни звишкою всіх акцій. Ніхто у широкому світі не сумнівається, що 250-мільйонова Америка виграє війну з 17-мільйоновим Іраком, бо ЗСА утратила була у 1941 році в Перль Гарборі всю свою морську фльоту, знищену японськими літаками, а проте виграла Другу світову війну на обох фронтах — в Европі й на Тихому океані. Виграла — проти великої потуги німецької та японської. Ірак смішно малий у порівнянні з ворогами Америки тоді. Він є розміром стейту Таксас. Але тактика американського штабу така, щоб не руйнувати міст і щадити цивільне населення, а нищити військові об'єкти, літаки, танки, артилерію. Це йтиме ступнево, потребує часу, але Саддам не матиме резерв і доповнювання зброї і виряду новими доставами, — а ЗСА і коаліція можуть мати їх досхочу. Відгадувати, як довго війна триватиме, — нема глузду. Чуємо, що воно залежить у великій мірі від погоди на Арабській пустині та в обширі Кувайту, Іраку й цілої Перської затоки.

Доброю несподіванкою є психологічна реакція в Америці. Пацифістичні демонстрації є малі в порівнанні з могутнім зростом патріотичної течії. Конґресмени, які голосували проти резолюції, яка давала дозвіл Президентові піти війною проти Іраку, мають тепер великий клопіт у своїх виборчих округах. Радіти однак американцям теж передчасно, бо коли почнуться наземні бої і тисячі молодих вояків гинутимуть, — настрої можуть знову змінитися. Все ж критерієм довір'я зовнішнього світу до ЗСА і їхньої сили є, наприклад, рішення Японії (не без натиску з боку Буша) додати до перших двох більйонів долярів ще дальших сім більйонів на покриття коштів війни.

До прикрих несподіванок належить теж застій в американській економіці. Біржеві акції пішли вгору, майстерні американських прапорів і прапорців мають жнива, так само всі фабрики й робітні, що працюють для Пентаґону, але у крамницях — крім харчових — мало охочих купувати; завмерли купно-продаж нерухомостей; летунські лінії звільняють працівників, бо люди воліють „бути дома", як кудись їхати. З кінцем війни це минеться, але покищо настала така погана деконьюнктура для заробітку і грошового обороту, як цього ніхто не сподівався. Нема людини у світі, яка не хотіла б якнайшвидшого кінця війни.

Михайло Кучер

„ҐОРБАЧОВІЗМ" І ЗАХІД

Ґорбачов вперше появився на Заході — в Англії і Франції — ще до вибрання його на становище генерального секретаря ЦК КПСС і викликав фурор. Для того було кілька причин. Ґорбачову тоді було 54 роки, значить „молодий", очевидно не біологічно, а вже член Політбюра. А це „найвище становище на цілій пляне-ті"(!).

Тоді вже на Заході помилково думали, що такий „молодий та енерґійний чоловік" одним „рухом пальця" може скерувати Совєтський Союз у сторону демократії. Тоді також на Заході з легкої руки Марґарет Тачер почалося малозрозуміле для нас возвеличування „молодого" Ґорбачова. При тому не звернено уваги, що Сталіну було всього 43роки, коли став генеральним секретарем, а Хрущов і Брежнєв мали освіту не гіршу від Ґорбачова. Ґорбачов вміє усміхатись, але Брежнєв у „відділі усміхів і поцілунків" побив рекорд Ґорбачова.

Коли Ґорбачова вибрано на становище генерального секретаря ЦК КПСС, на Заході йому авансом почали будувати репутацію видатного політичного діяча майже з таким завзяттям, як прославляла тут „мідія" в свій час Андропова-архикаґебіста.

Совєтський Союз з самого початку свого існування почав впливати на думання й почуття Заходу. Але тільки в 1980-их роках сталася дуже важлива для СССР зміна, яка дозволила говорити про епоху впливу Совєтського Союзу на Захід.

В демократичному світі весь час панувала думка, викликана інтелектуалами, які тут є ультраліберальними, тобто лівими і звеличниками Маркса, що комуністичний соціяльний устрій несе з собою звільнення працюючих від усіх клопотів капіталізму і що працюючі Заходу без критики піддадуться впливові комуністичного „земного раю".

В 1980-ті роки в СССР населення зрозуміло, що далі нема потреби скривати неґативи совєтського устрою, як це робилось раніше, от хоч би за Сталіна. У 80-ті роки розмір та успішність совєтської розвідки на Заході досягли вершка. Головою КҐБ — НКВД і закордонної совєтської розвідки від 1967 року тоді був Андропов, і, — як твердила англійська і деяка інша преса, — був жидівського походження. На Заході тоді ним захоплювалися майже так само, як тепер Ґорбачовим: читає Андропов, мовляв, англійські детективні книжки, п'є віскі, любить модерне мистецтво і музику і має „урбейн" (читай: не слов'янське) обличчя та знає англійську мову... Совєтська розвідка тоді на Заході успішно увійшла в армію, дипломатію, масову інформацію, науку, в кола діячів культури, навіть у еміґрацію. Тоді також совєтська розвідка зробила справді історичне відкриття — виявлення правди історії СССР і суті комуністичного устрою, разом з терором, не має помітного і потрібного совєтам впливу на маси на Заході. Захід не зрозумів і не хоче знати всю страшну правду про совєтський устрій. Засоби масової інформації на Заході стали вірними помічниками совєтської розвідки. Захід просто хоче бути обманутим, хоче спокійно і безжурно жити без моральних обмежень.

За влади Ґорбачова совєтське керівництво запропонувало Заходові таку форму обману, якої Захід бажав і потребував. На те є кілька причин. Захід почав творити культ Ґорбачова. Тоді почалася могутня дезінформація суспільної думки. А Ґорбачов зі свого боку створив ілюзію перетворення Совєтського Союзу на демократичну країну. Це йшло в напрямку бажань Заходу.

Поняття „обман" і „самообман" — явища соціологічної категорії. Якщо величезна держава обманює іншу державу, тоді обман не підлягає моральній оцінці. В такому випадку обман — це політика. Совєтська політика обману на Заході виразно успішна. І це явище масового характеру, суть якого в тому, що люди для власної вигоди охоче вірять неправді, розраховуючи при тому щось виграти для себе. І це не що інше, як психологічний феномен. Психологічно людина сприймає правду тяжче, ніж неправду. Західні ілюзії у відношенні до Ґорбачова — це бажання скерувати СССР на шлях еволюції в бік західньої демократії. Тут також грав ролю в СССР страх перед воєнною загрозою — НАТО. На Заході віра в Ґорбачова була несвідомим бажанням виправдати власне боягузство і власну безвідповідальність.

Є на Заході люди, які думають тверезо, але їх звичайно не слухають і називають песимістами та панікерами. Справжнє становище в СССР мало цікавить людей на Заході. Захід хоче, щоб продовжувалася демагогія горбачівського зразка. Заходові легше мати справу з керівництвом ґорбачовського стилю, а що і як почувають совєтські люди, — це мало кого обходить. Захід у цьому питанні став по боці КПСС.

На Заході багато людей вірить, що мир у світі залежить від добрих взаємин між „сходом" і „заходом". Тоді взаємне зрозуміння є не тільки бажаним, але й можливим. А на ділі тут мається справа із взаємним нерозумінням.

Питання розуміння свого історичного ворога — це

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Іванна Зельська

„Цілюще джерело"

„Цілющим Джерелом" назвали свою спільну виставку обидві мисткині, що приїхали до нас з України зі Львова. Вони привезли показати нам свої ручні роботи: Олена Стахурська — вишивки, а Ярослава Заневчик — готові моделі верхньої одежі, прикрашені народними мотивами. Мисткині цілий рік чекали в Україні на чергу, щоб одержати квиток на подорожування літаком до Торонто.

Їх несподівана поява в Торонто в місяці грудні 1990 року була також несподіванкою для багатьох нас, але приїжджим треба було нашої допомоги, щоб уможливити їм, серед традиційного передріздвяного поспіху і навантаження, знайти місце для виставки. Це не було легке завдання до здійснення, але коротке перебування мисткинь між нами треба було використати й оцінити, тому багато місцевих жінок включилися в допоміжну працю для влаштування виставок і їм належиться подяка, бо добровільно посвятили свій час і труд.

Олена Стахурська, не заохочувана й не оплачувана ніким, озброївшись полум'яним бажанням зберегти скарби витвору праці невідомих українських мистецьких жіночих рук, що приміщені в прикрасах на жіночих народних сорочках, пустилася в дорогу їх відшукати, перше ніж вони, ці взірці, зовсім зникнуть. Вона пішки серед тяжких пригод большевицької дійсности із наплечником на спині обійшла багато сіл Галичини, щоб відшукати та навчитися від старших жінок виконувати складні стібі народних вишивок, а пізніше — вдало їх примінити до прикрас серветок, блюзок, чоловічих сорочок, рушників тощо. Вона також вивчила і запам'ятала місцеві назви поодиноких взорів і стібів, утримала у своїх працях їх кольорит і техніку виконання. Тим пані Олена успішно причинилася до докладнішого і ще й досі як слід недослідженого народного мистецтва української вишивки в Галичині. Рівночасно зробила мисткиня вдалий причинок для піонерської праці майбутніх дослідників-етнографів.

На виставці вона показує 36 своїх праць, та цінність їх не у кількості вишитих речей, а те, що мисткиня-вишивальниця до своїх робіт вдало примінила майже забуті стібі галицьких вишивок, про які багато з нас не мали навіть приблизної уяви, бо ніколи перед тим подібного не бачили.

Олені Стахурській конечно треба запрягтись до ще одного надлюдського зусилля, а саме: вивчене й досліджене закріпити друком для майбутніх поколінь, щоб надбане не пішло туди, кудою пішло багато неоціненних шедеврів українського генія.

Ярослава Заневчик на цій самій виставці показала нам, як можна народні прикраси киптарів, кожухів, сердаків, свит примінити для нашого теперішнього, навіть модерного крою верхньої одежі: плащів, накидок, камізель, киптарів для жінок і чоловіків. Її уміння у доборі взорів і кольорів гідне подиву. Для примінення у своїй роботі вона вживає аплікацію, декоративний шнур, метал і мистецькі народні стібі нитками та вовною, що в поєднанні дають фантастичну оригінальність. Поруч праці на грубому матеріялі сукна, також мисткиня уміло працює на полотні та на інших тонких матеріялах суконок. На виставці вона показала 23 зразки своєї творчости.

Сміли спроби стилізації Ярослави Заневчик (хоч у цьому вона має попередників) пробивають стежку у майбутнє України, що багато обіцяє, бо ці спроби показують, що саме так можна модернізувати українську верхню одіж. Українське село, правдоподібно, уже ніколи не повернеться до народної ноші, щоб продовжувати народні мистецькі декоративні зображення, а тому тим цінніші ці стилізації верхньої одежі, що їх привезла до нас пані Ярослава.

Обидві мисткині радо ділилися своїм умінням із зацікавленими й у них можна було замовити бажану річ, що подобалася, та домовитись про її виконання, ціну і доставу.

Крім кількох короткотривалих виставок у Торонто, Гамилтоні, Клівленді, Олена Стахурська і Ярослава Заневчик погодилися для зацікавлених відбути практичне навчання рідкісних стібів і прикрас верхньої модерної одежі.

Володимир Жила

РІДКІСНЕ ВИДАННЯ

Роман Володимир Кухар, „Життя в публікаціях", Гейс, Кензас, ЗСА, 1990, 127 стор.

З'явилось нове видання Романа Володимира Кухара (псевдо Р. Володимир) „Життя в публікаціях", що знайомить читача з творчістю письменника, журналіста з її оглядами, а подекуди також з його життям. Видання охоплює сорок років творчого зусилля (1950-1990), що проходило серед нелегких обставин та порізному виявлялось.

Уже на початку книги автор тепло згадує своїх батьків. Він пише: „Мої Дорогенькі в засвітах, — Матінко, що для світу була тільки Пелагією, а мені й моїм Сестричкам, Ірині й Галині, стала родицею й постійною опікункою; сердечний Батьку Михайле — без Твоєї всякчасної заробітньої праці на наш хліб насушний годі було б нам прожити. Матусю, Ти була нашим янголом-охоронцем; Тату-борцю, своїми пожертвами Ти здобувся на вищу освіту Іринці й мені; на жаль найменша Галинка відійшла від нас на провесні життя у зловісну добу. Ваші перелетні птахи — діти, — продовжує автор, — були плодами Вашого життя, тепер же прийміть від сина плоди його праці — Вам у присвяті". Ці рядки складають не тільки глибокий настрій, вони вказують на відданість сина своїм батькам, на його вдячність та на родинну добросердність.

Книга складається з трьох частин: довідкова частина (світлини, фотокопії, оцінки), бібліографія (поезія, мистецька проза, есеї, літературна критика, рецензії, відкриті листи, переклади, недруковані твори) та біо-бібліографія (пресові відзиви).

Книга „Життя в публікаціях" — це приклад великої і невтомної праці та широких зацікавлень автора. Його поезія включно з мистецькою прозою обіймає 302 позиції (заголовки творів, коли й де надруковано, назви публікацій, кількість сторінок). Далі, як подає автор, видано 12 його творів (перший твір „Палкі серця" складається з чотирьох збірок поетичних творів в одному томі). Авторові есеї є, до речі, дуже широкого діяпазону. Вони включають філософію, етику, літературу, особисте, передовиці, студії біографії тощо. Всі ці твори оригінальні й багаті широкою тематикою. Таких творів у праці є 283. Дуже простора тут також книжкова критика у формі рецензій чи оглядів. Тут подано 282 позиції. Відкриті листи охоплюють всього 31 позицію, а в категорії перекладів подано 69 позицій. 16 творів і писань Кухара залишаються поки в машинописах, а між ними його докторська дисертація „Етюди драматичної творчости Лесі Українки на тлі европейських теорій драми".

Найпросторішим у рецензованій праці є відділ — відгуки в пресі на автора літературну й культурно-мистецьку (співочу) діяльність, включно з суспільною. Тут знаходимо 1635 заміток, коротких нарисів, відгуків тощо. Це, до речі, є показником широкого зацікавлення творчістю Кухара, зокрема його концертово-оперною діяльністю. Сам автор соліст-тенор. Навчався в музичній студії Віденської консерваторії, згодом в Кольорадському університеті, де здобув бакалявреат з музичних студій. Як соліст виступав в хорі „Бандурист" Львівського університету, на Львівській радіостанції, в Оперному театрі, а в роках 1940-1970 — в Оперному ансамблі в Мюнхені, як також в Денвері, Ню Йорку тощо.

На сторінці 125 видання вміщено привітання з Ресорту культури й науки Уряду УНРеспубліки з приводу авторового 70-річчя життя й 40-річчя літературної діяльности. На останній сторінці праці знаходимо цінну аналітичну статтю д-ра Юліяна Мовчана „У 70-річчя д-ра Р. Кухара". У ній він пише: „Не зважаючи на обтяженість професійною працею, як також далеко несприятливі умови для літературної праці на еміґрації, Р. Володимир Кухар виявився досить плодовитим письменником. Крім 12-ти збірок поезій, новель, драматичних творів, есеїв тощо, він також є автором численних статтей з мистецтва та літератури".

На закінчення хочемо додати, що літературні здобутки Р. Володимира Кухара багаті й наскрізь різноманітні своєю формою і мистецькими образами. Вони чітко віддзеркалюють його духові інтереси, що проходять у широких межах і великих спалахах від чистої естетики до психологічного роману глибокого суспільного характеру. Автор любив заглиблюватися в минуле рідної землі, щоб там знайти необхідну силу й наснагу, що так потрібна сучасній українській людині, яка хоче повернутися до своєї істинної сутности та відкрити людину в людині.

Світогляд автора ідеалістичний і глибоко християнський, поєднаний з гарячою любов'ю до рідного краю і рідної української людини, — є запорукою не тільки його щирости й відданости справі, але й невід'ємности з ідеалами нашого народу в цілому.

У автора велика культура слова. Воно у нього ориґінальне, повне сили й динамізму, що не тільки переконує, але й пориває, вкладаючи в серце читача зариси національного світанку з вольовими людьми, яких автор воскрешає в кожній добі нашої історії, з кам'яною добою включно.

Уже з самих заголовків рецензій видно, що автор добрий і відчутний літературознавець та літературний критик, якому характерна винятково самобутня і ориґінальна думка.

Видання в цілому цінне й цікаве, бо в ньому маємо

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПОДЯКА

Прошу надрукувати мою подяку Українсько-Американській Палаті Адвокатів, особливо адвокатам Михайлові Ворісові, Андрієві Филиповичу і Лідії Буйдуй-Шандор (згідно повідомлення в „Свободі" числах 10-11-12-13 за 16—19-го січня 1991 року). за докладну інформацію в справі дослідження справи Івана Дем'янюка. Може це розвіє всі поговори і врешті страдник з вільної землі Вашінґтона, що мучиться 12 років в ізраїльській в'язниці нізащо, лише з великої ненависти когось до українського імени, буде звільнений.

Натужимось ще раз і кожний з нас (а нас є досить по цілому світі) додасть, хто скільки може, на Фонд Оборони Івана Дем'янюка, щоб він з нами разом міг зустріти наступний Великдень погутнім Христос Воскрес!

Валентина Єрмоленко

Міннеаполіс, Мінн.

Мирослава Бурчук

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ: ЯК МИ ЖИВЕМО?

I.

Коли в громадський політичний рух приходить молодь, — поступу не зупинити. Ця істина, перевірена історією, наразі арґументів не потребує.

„Бать-ки! До ді-тей!" — закликають 17-річні студенти, крокуючи Хрещатиком. „Гей, кияни, годі спати! Треба волю здобувати!" — таке гасло висіло в наметовому містечку голодуючих на центральній площі Києва. „Воля або смерть!" — скандує двохсоттисячна маніфестація молоді під вікнами будинку Верховної Ради.

О, тривожна київська осінь дев'яностого! Вона наклала печатку приречености на очі партійних босів, сколихнула байдужих, обнадіяла розчарованих, окрилила зневірених. А в тих військах, що з усієї України були стягнені під Київ, у озброєних солдатах і міліціонерах, в бальонах з отруйним газом і водометах, що трималися напоготові, чулася все ж не міць, не могуть, а радше чулося безсилля.

То були незабутні миті. Не можливо було втримати сліз, коли кількатисячна студентська демонстрація вигукувала дружно: „Геть від Москви", і слово „геть" подекуди звучало з російською вимовою в устах нашої зрусифікованої молоді.

Хоча ми є першим поколінням, що не було чищене совєтською Темідою, першими, з кого ще не „зібрані вершки", але поза цим, звичайно, розуміємо, що такий потужний сплеск активности молоді, наша Студентська жовтнева революція була лиш першим імпульсом і зараз не подужає бути запорукою того, що події і надалі будуть розвиватися в тому ж самому високому тембрі. Справді ж бо, національна свідомість, нищена десятками років, не може виквітнути за один соняшний день. Теперішній „зимовий сон" в Україні — найпереконливіший доказ цьому.

Багато хто прийшов у політичний рух, маючи за душею лиш бажання й інтуїтивно відчуваючи, на якому боці істина. Під час однієї з антиурядових студентських демонстрацій дівчата й хлопці у білих халатах — напевно медики — грайливо запитували: „А коли ж нас буде бити міліція?" — Самозрозуміло, заборонене завжди заманливе, але чи маємо твердіший ґрунт?

Тепер уявімо собі, як важливо не втратити зараз цю молодь, залучити її до себе вповні, зацікавити, навернути до української історії і культури. На мою думку, це є найважливішим у теперішньому часі. Адже ж кожен мусить бути хоч в деякій мірі істориком, щоб стати свідомим громадянином.

Тож не диво, що у нас, у Києві, одні за одними виникають молодіжні політичні угрупування та культурологічні об'єднання. Я хотіла б розповісти про найвідоміше культурницьке товариство „Щире Брацтво". Бачимо історичну спадкоємність уже в назві Брацтво. Навіть орфографічна форма її архаїчна, а не новітня „братство". У добу українського ренесансу XVI - XVII сторіч у містах України подібні гуртки молоді були повсюди.

Моя перша зустріч з братчиками рік тому була доволі кумедною. Неподалік від Подолу є кав'ярня „Кобза", вона зроблена зі смаком в українському стилі, і тут любить збиратися творча молодь: молоді поети, художники, студенти і просто „вільні мистці". Забігши в цей напівпідвальчик випити кави, я зупинилась від несподіванки. Серед цигаркового диму і волання „Братів Гадюкіних" сиділи козаки з оселедцями, в правдивих старовинних кунтушах і жупанах і з ...маленькими горнятками кави.

Зараз у Києві, у Львові багато молоді ходить в національних строях: дівчата у вишиваних сорочках, корсетках, плахтах; хлопці — у козацькому вбранні. Але минулого року то була новина!

Враз мені здавалося, що бачу перед собою спудеїв **Києво-Могилянської Академії або пізнішої Колеґії Павла Галагана.**

З'ясувалося, що я застала у „Кобзі" старшинську раду, або ж Раду курінних отаманів. Справа в тім, що „Щире Брацтво" поділене на кілька куренів: культурологічний, краєзнавчий, фолкльорно-етнографічний і курінь охорони пам'яток культури. Розгалуження доволі серйозне та й справи, за які беруться братчики, не по-юнацьки складні. Але як би там не було, „Щире Брацтво" офіційно визнане (у нас в Україні — це запорука від переслідувань), дістало свій власний рахунок у банку та емблему.

А все почалося з ідеї. Цією ідеєю було створення Українського Пантеону. Могила предків є найбільшою святинею кожного народу. Тим паче, коли, за словами Степана Руданського, наша „слава у могилах, а воля в Сибіру". Відтак для України могила набуває значення збереження і пробудження національного коду. Братчики прийшли до думки в одному місці зібрати землю з могил, зробити символічні поховання (кенотафи) славних синів України. Ця земля буде освячена тією Церквою, до якої належав небіжчик. В цих символічних похованнях і полягатиме відмінність Українського Пантеону від інших пантеонів світу. Таких, як є в Англії (Лондон, Вестмінстерське абатство) і в Грузії (Тбілісі, гора Мтацмінда), в Італії (Пантеон ді Рома) і у Франції (Париж, церква Сент-Женев'єв).

Невже ж Україна не заслуговує на таку святиню?

Вирішили, що місце Українського Пантеону мусить бути в *Києві, серці України*. Вже вибрали місце — це Замкова гора. Вона підіймається з лівого боку Андріївського узвозу. За часів Київської Русі на горі містилися чернечі житла, майстерні давніх киян. Пізніше тут стояли замки князя Володимира Ольґердовича та київських воєвод. В середньовіччі тут були замки литовські і польські. Тож місце унікальне вже як археологічна пам'ятка. Дарма, що за совєтських часів тут розміщувалась „глушилка" КҐБ і територію заборонялося досліджувати до 1986 року, поки цей „історичний об'єкт" не демонтували.

Закінчення буде.

В Польщі...

(Закінчення зі стор. 1)

цін, Битів, Перемишль, Венґожево, Ґданськ та Лігниця. В цьому часі Пластом зацікавилося понад 70 молодих українців юнацького та студентського віку, а з того числа 22 взяли участь у зимовому таборі від 24-го до 30-го грудня у Білому Борі.

Зимовим табором, який мав назву „Зимові стежки" провадили: П. Тима (комендант), Д. Стремецький (бунчужний) та ст. пл. Оксана Куровицька (керівник програми). Головним завданням табору було глибше познайомлення та вивчення основних положень Пласту та його структури, історії, форм зайнять тощо. На закінчення табору відбулося урочисте заприсяження перших членів Пласту в Польщі (6 пластунів та 6 пластунок), яке перевела на доручення ГПБ ст. пл. О. Куровицька з ЗСА.

Опісля всі учасники табору взяли участь у крайовому з'їзді, яким керувала президія на чолі із ст. пл. Д. Стремецьким. Найбільше часу присвячено звітам про стан організації пластових осередків та пляну праці на 1991 рік. Дальше обговорено та схвалено такі резолюції: закупити матерію та пошити пластові однострої, подати прохання про прийняття до Конференції Українських Пластових Організацій (КУПО), подати прохання про прийняття Пласту, як збірного члена ОУП та перевести пластовий табір літом 1991 року. Проєкт статуту, який був детально обговорюваний впродовж зимового табору, із кількома змінами та доповненнями, прийнято одноголосно. На з'їзді крім пластунів і пластунок з Польщі були присутні: ст. пл. О. Куровицька, представник ГПБ та КУПО, Ігор Щерба, представник ОУП, та делеґація Пласту зі Львова під проводом ст. пл. Богдана Гасюка.

Для розвитку Пласту у Польщі в цей час існує чимало перешкод (розсіяння українців по окраїнах держави та їх економічне становище, брак провідників відповідного віку, трудноші у вигосподарюванні часу і місця на пластові зайняття тощо), але з другого боку балянсує зрозуміння та підтримка від Об'єднання Українців Польщі та ентузіязм перших „апостолів" пластової ідеї. Ці молоді люди — середній вік яких — 17-18 років — заслуговують на признання та повну підтримку громади.

У ПЙОНҐЯНҐУ, ПІВНІЧНА КОРЕЯ, розпочались двосторонні розмови між представниками Японії і Північної Кореї, завданням яких є наладнати дипломатичні і торговельні зв'язки між обидвома країнами. Представники японського уряду заявили в Токіо, що це перші формальні розмови і тому не треба від них сподіватись нічого надзвичайного.

Губернатор...

(Закінчення зі стор. 1)

Губернатор Флоріо, в товаристві А. Кейбіди, серед дітей школи св. Івана Хрестителя.

вів о. парох Михайло Вівчар, ЧНІ. З короткими словами, крім нього, ще виступили Божена Ольшанівська і Тед Романків від організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні, при чому Б. Ольшанівська пригадала, що Дж. Флоріо, коли ще був конґресменом, рішально причинився до створення Конґресової комісії дослідження причин і наслідків Великого голоду в Україні в 1932-33 роках. Про значіння Січневих Роковин, зокрема тепер, коли Україна знову пробуджується, говорив головний радний УНСоюзу і тростист цієї парафії Андрій Кейбіда.

Підписані проклямації губ. Флоріо передав о. Вівчареві, а Т. Д'Аллесіо молодому активістові Романові Пиндусові.

Після промов діти виконали народні танці і відспівали в'язанку стрілецьких пісень, а на закінчення американський і український національні гимни. На прохання о. Вівчара присутні відмовили молитву за вояків американських збройних сил в Перській затоці.

„Ґорбачовізм"...

(Закінчення зі стор. 2)

тільки частина загальної боротьби між Сходом і Заходом; справжнє політичне та ідеологічне викривлення істини. Це зброя в боротьбі.

І тут доходить до небезпечних курйозів, які людьми звичайно не помічаються. Ціла армія фахівців політологів роками шукають способу, як зрозуміти устрій соціяльної політичної системи, а — висліди їхні жахливо малі. А тут двоє людей, які не мають ані спеціяльної освіти, ані не є визначного думання (нехай це будуть навіть президенти або прем'єри) зустрічаються на короткий час „на вершинах" (що не такі й високі) і раптом для них і для світу все стає ясним і зрозумілим...

Тут варто згадати промову Шеварднадзе на нараді міністрів закордонних справ союзних совєтських республік. Промова була присвячена покращанню зовнішньої політичної діяльности совєтської дипломатії. Ця промова — добра характеристика перебудови в аспекті міжнародного становища СССР. Фразеологія промови — мішанина традиційного марксистсько-ленінського словника з модними словами масової інформації Заходу — протиріччя і взаємопов'язання сучасного світу. А це не що інше, як діялектика давно засудженої праці Сталіна з 1938 року „Про діялектичний та історичний матеріялізм". Шеварднадзе широко вживав слова „модель" та „інтеґрація", які недавно вважались в СССР поняттям буржуазної ідеології, а тепер стали звичайною мовою совєтських марксистів-ленінців. Суть полягала в тому, що Совєтський Союз треба ввести в економічну систему Заходу, себто в капіталістичну, і обернути цю систему на службу Совєтському Союзові, що й діється тепер на наших очах.

Завершено консолідацію...

(Закінчення зі стор. 1)

Владика В. Лостен відкриває Установчі збори молитвою.

Промовляє М. Горинь. Біля нього (справа) В. Баранецький і В. Маркусь.

зліквідувати, а два підфонди ввійдуть до ККДУ, на що збори погодились.

В імені Контрольної комісії звітували С. Ворох і В. Сосяк і на їх пропозицію Екзекутиві уділено абсолюторію.

Відтак присутні заслухали слова-привіту М. Гориня, який закінчив його категоричним імперативом часу — єдність, раціональність, консолідація.

У відповідях на запити М. Горинь сказав, що Рух і Народна Рада готуються тепер запопадливо до можливого референдуму 17-го березня, на який настоює Москва, і наголосив інший імператив часу — „папір, папір і ще раз папір", який потрібний на летючки, звернення тощо в кампанії проти нового союзного договору. Він також звернув увагу учасникам, щоб в питаннях допомоги діяспора завжди консультувалась провідників Руху та щоб бути уважним і селективним у зустрічах з офіційними представниками України.

Після широкої дискусії над запропонованим Підготовчою комісією правильником, його прийнято з деякими поправками. Збори наступного дня доручили Статутовій комісії, в складі: В. Анастас, Мирослав Смородський, Роман Андрушків і Андрій Чорнодольський, випрацювати „чартер" інкорпорації за зразком таких організацій, які є звільнені від податків.

Увечорі, згідно з програмою нарад, були передбачені короткі звідомлення з діяльности поодиноких осередків.

У неділю перед полуднем Номінаційна комісія, в складі В. Сохан, д-р Б. Ткачук, В. Анастас, Надя МекКонелл і Б. Бурачинський перевели вибори керівних органів, а в пополудневих годинах продовжувалась дискусія над різними плянами допомоги Україні.

Крім М. Гориня, приїздом якого до ЗСА зайнявся УНСоюз, в залі нарад були ще такі гості з України: економіст Олександер Савченко, кореспондент „Народної Газети" Володимир Діброва і кореспондент „Літераутрної України" Юрій Пригорницький.

Після відчитання резолюцій М. Дейчаківським і коротких заключних слів Б. Бурачинського, М. Гориня і В. Баранецького збори закінчено відспіванням українського національного гимну.

УНС на зборах репрезентували його головний предсідник Уляна Дячук, заступник головного предсідника д-р Н. Олесницький і головний секретар В. Сохан.

Рідкісне...

(Закінчення зі стор. 2)

усе, що автор написав (у заголовках і де друкувалося) та що критики чи некритики писали про його творчість.

На закінчення додамо, що спосіб для розмножування друкованого тексту в цьому виданні себе не виправдав, а фотографії, як ілюстрації до тексту, втратили повністю свою вартість. У тексті є деякі дрібні стилістичні огріхи. У цілому ж автор досяг поважних успіхів у цьому виданні. Книжку з інтересом прочитає кожний, хто цікавиться українською літературою в діяспорі.

Український Науковий Інститут
Гарвардського Університету
повідомляє, що

на 1991 академічний рік
ім. СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ
ВИДАТНОГО ВЧЕНОГО-ПРОФЕСОРА, ДОКТОРА
Антона Степановича Синявського
буде виділено

дві стипендії по 1500 дол. для студентів — аспірантів (graduate students) із українознавчих дисциплін, особливо: історії, археології, економічних наук, мови і літератури.

Стипендисти зобов'язані признати нагороду ім. проф. д-ра Антона Степановича Синявського у своїх наукових виданнях. Реченець зголошень 21-го березня 1991. Нагороди будуть проголошені 15-го квітня 1991.

Кандидати повинні надіслати автобіографію (Curriculum Vitae) і листи-рекомендації від двох професорів добре обізнаних з їхньою академічною роботою.

Зголошення надсилати:

Professor George Grabowicz, Director
Harvard Ukrainian Research Institute
1583 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138

У першу болючу річницю
смерти дорогого й улюбленого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

СВ. П.
ІВАНА ОПАРИКА

який несподівано й завчасно відійшов у вічність 26-го грудня 1989 року на 63-му році життя. Родина покійного з Монтреалю прибула до Сейнт Катерінс, Онт., щоб разом з'єднатися з родиною, яка тепер проживає в Онтаріо та разом помолитися за спокій душі спочилого. У храмі української православної церкви св. Юрія в Сейнт Катерінс відслужили Заупокійну Службу Божу о. настоятель Григорій Мельник та о. протоієрей Ігор Куташ, настоятель катедри св. Софії в Монтреалі, куди належав покійний. Після поминального обіду родина поїхала на кладовище св. Володимира в Оквілл, щоб віддати поклін та зложити вінок на пам'ятник на місці спочинку тлінних останків невтомного працівника й палкого українського патріота, уродженця Зеленої Буковини І. Опарика. Покійний був знаний, як довголітній керівник радіопередач „Український Час" у Монтреалі, як рівнож був представником у Квебеку подорожної аґенції „Астро Травел" Романа Грицини в Торонто та судовим мужем довір'я, яким віддано працював у спровадженні рідних з України. І. Опарик, будучи вже хворим на серце, продовжував працювати, не зважаючи на погрози совєтських ґорлорізів та тутешніх недругів української ідеї. Він завжди говорив: „Мій 50-мільйоновий нарід закутий у кайдани, не може говорити. А я тут вільна людина, і маю нагоду говорити по радіо правду, хоча б прийшлося і вмерти". Спи ж тепер спокійним сном, наш улюблений муже, тату й дідусю. Нехай тобі сняться твої сині гори, рідний Черемош, і рідне село Ростоки на Гуцульщині.

Горем прибита дружина ДУСЯ ОПАРИК
з дітьми та внуками

Ділимося сумною вісткою, що 21-го січня 1991 р. в Торонто відійшов у вічність, на 87-му році життя

наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ І ВУЙКО

бл. п. мґр
Константин Медвідський

довголітній власник Санітас Фармації в Торонто.

ПОХОРОН відбувся 24-го січня 1991 р. з церкви св. о. Миколая, на кладовище Проспект.

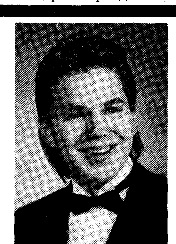
В глибокому смутку про молитви за спокій душі покійного просять:

дружина — НАТАЛІЯ
син — БОГДАН
син — ВОЛОДИМИР з дружиною СВІТЛЯНОЮ
внуки — ЯРОСЛАВ, ТЕТЯНА, ТАМАРА І ЮРІЙ
сестра — ІВАННА БРИҐІДЕР
сестрінка — ДАРІЯ ЦИБУЛЬСЬКА і муж МИХАЙЛО з дітьми і внучкою
ближча і дальша родина в Канаді, ЗСА, Европі й Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Складаємо найщирішу подяку Всесв. о. Д. Панькову, о. д-рові Ю. Федорову та сослужащим отцям і дякам за похоронні відправи, а родині, друзям та учасникам за вияв співчуття, квіти, молитви і пожертви, замість квітів на Беатифікаційний Фонд Слуги Божого Митрополита Андрея, в сумі 1,515 дол.

З глибокою вдячністю,
дружина НАТАЛІЯ з родиною

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 28-го січня 1991 р. відійшов від нас у вічність, несподівано на 18-му році життя

наш найдорожчий
СИН, БРАТ, ВНУК

бл. п.
ТАРАС ВОЛОДИМИР ПИЛЬ

ПАНАХИДА в п'ятницю, 1-го лютого 1991 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Kutch, 215 Grand St., Trenton, N.J., tel.: (609) 393-6320.

ПОХОРОН в суботу, 2-го лютого 1991 р. о год. 9-ій ранку з цього ж заведення до Ukrainian Orthodox Church of the Holy Trinity, 824 Adeline Street, Trenton, N.J. 08610, tel.: (609) 393-5330, **де відправиться Служба Божа о год. 9:30 ранку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.**

Остались тяжким горем прибиті:

мама — МАРІЯ КОРОЛЬ ПИЛЬ
тато — ВОЛОДИМИР ПИЛЬ
сестра — ЛЯРИСА
брат — РОМАН
бабці — КАТЕРИНА КОРОЛЬ, АННА ПИЛЬ
тітки — ГАЛЯ КОРОЛЬ, ІРЦЯ КОРОЛЬ, ОРИСЯ КОРОЛЬ-ГОВ (хресна мама), МАРІЙКА ПИЛЬ-МАНҐО з чоловіком ВЕС
двоюрідні сестри — НАТАЛОЧКА ГОВ, ХРИСТИНА ПЕТИК
двоюрідні брати — ЕДІ ПЕТИК, ДЖЕЙСОН МАНҐО
ближча і дальша родина в Україні

З глибоким смутком повідомляємо родину, друзів і знайомих, що 29-го січня 1991 р. після тяжкої недуги відійшла у вічність на 87-му році життя

наша найдорожча
МАМА І БАБЦЯ

бл. п.
МАРІЯ ПЕТРИШИН

нар в селі Малехів біля Львова

ПАНАХИДА в п'ятницю, 1-го лютого 1991 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Burnadz, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J.

ПОХОРОН в суботу, 2-го лютого 1991 р. о год. 9-ій ранку в церкві св. Миколая, Пассейк, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

син — ВОЛОДИМИР з дружиною АРКАДІЄЮ
дочка — ОЛЬГА ГНАТЕЙКО з мужем МИРОНОМ
внуки — ТИМІШ ГНАТЕЙКО з дружиною АННОЮ, РОКСАНА ХАРКЕВИЧ з мужем БОГДАНОМ
та ближча і дальша родина в ЗСА, Україні і Польщі

Замість квітів просимо складати пожертви на фонд СУА Медичної Допомоги Дітям і Молоді Жертвам Чорнобиля (UNWLA — Chornobyl Children Fund)

СОВЄТСЬКІ ВІЙСЬКОВІ частини, які покидають Чехо-Словаччину, залишають за собою чимало амуніції, пістолів, крісів, гранат та іншого військового виряду. Недавно шкільна дітвора знайшла за порожніми військовими бараками цілий кошик цих совєтських „пам'яткових" речей, які могли б у змінних обставинах бути дуже небезпечними для населення. Чехо-словацька поліція проголосила до населення заклик і зорганізувала бригади розшуків за покиненою зброєю й амуніцією, щоб оминути евентуальної трагедії в майбутньому.

Українська мова у Федеральному університеті Парани

Куритиба (Іван Кіндра). — Тут у столиці південного стейту Парана, що у Бразилії, у Федеральному університеті Парани від 1985 року департамент чужинецьких модерних мов проводить вільний курс української мови. Цей курс відкритий для всіх, що мають більш як 15 років і закінчили початкову школу. Ступені курсу: початковий, середній і вищий. Мета курсу у початковому ступені — уможливити для учнів комунікуватися усно і на письмі українською мовою після 4 семестрів навчання, і також подати їм загальні відомості про культуру українського народу. За цей курс відповідає проф. Володимир Кульчинський.

Адреса департаменту: Departamento de Letras Estrangeiras Modernas; Universidade Federal do Parana; Rua General Carneiro, 460, 9 andar, sala 915; Fone: (041) 264-2522, ramal 219; 80060 Curitiba, PR, Brasil.

Від жовтня 1989 року стейт Парана має нову конституцію. В ній старанням депутатки Віри Вітчиміщин-Ажіберт і її асесора Нестора Кутинського включено можливість навчання будь-якої чужинецької мови в урядових школах стейту і коштом стейту. На цій підставі з 1991 року почнеться навчання української мови в 1-му ступені (це є початкова школа) деяких урядових шкіл стейту Парана.

З цього приводу згаданий мовний департамент Паранського університету організував курс „Навчання української мови", призначений зокрема для тих, що будуть вивчати українську мову при урядових школах Парани.

Курс цей запляновании на 2 частини. Перша його частина відбулася від 10 до 20 грудня 1990 р. Виклади були щодня, крім суботи та неділі. Разом — 90 годин навчання. Учасників було 52 особи, з яких один з Аргентини. Друга частина курсу буде від 14-го до 23-го лютого 1991 р. з тою самою інтенсивністю.

Професори курсу Володимир Кульчинський і Оксана Борушенко від федерального університету Парани, Оленка Білаш від університету у Калгарі, Канада, і Іван Соколовський від віховного уряду провінції Альберта у Канаді.

У справі курсу можна звертатися до Наїр Лаго на вищеподану адресу департаменту чужинецьких модерних мов.

ЗГІДНО З НАЙНОВІШИМИ опитами, більшість чорних американців воліють, щоби їх так називати, а не афроамериканцями. Опит переведений Спільним центром, політичних і економічних наук, дослідною організацією, яка спеціялізується в муринських питаннях, з осідком у Вашінґтоні, зареєстрував, що 72 відсоткам опитуваних краще подобається назва „чорний", 15 відсотків висловились за назво африканський-американець, три відсотки за „афро-американець" і навіть два відсотки за неґритянин.

ВИПРАВЛЕННЯ ПІДПИСУ ПІД СВІТЛИНОЮ

У „Свободі" з вівтірка, 29-го січня, у вістці про відзначення роковин 22-го січня Міською радою в Джерзі Сиґі під світлиною має бути підпис: Дж. МкКенн (справа), С. Смотрич (зліва) вручають проклямацію о. Р. Мірчукові. — Ред.

26-ті з черги загальні збори 83-го Відділу СУА відбулися 12-го грудня у домівці СУА в Ню Йорку. Збори відкрила голова відділу Варка Бачинська молитвою Союзу Українок та попросила вшанувати пам'ять покійних членок Дарію Камінську і Ярославу Підгорецьку. Для керування загальними зборами обрано президію — Марію Томорук — голова, Катрю Червоняк — секретар. Ще перед переданням президії керування зборами Варка Бачинська привітала присутню голову нюйоркської Округи СУА Лесю Гой і нову кандидатку на члена відділу Рому Шуган. Протоколярна секретарка попередніх загальних зборів Анна Рак прочитала обширний протокол.

Голова президії Марія Томорук подякувала за вибір та подала порядок нарад, який після узгіднення прийнято і попросила членів управи відділу до звіту. Стефа Косович звітувала про працю, зв'язану з лотерією, яку успішно провів Відділ для придбання фондів для Українського Музею в Ню Йорку. Комітет для проведення льотерії у складі Варки Бачинської, Стефи Косович, Олімпії Роговської і Марії Штогрин при допомозі Дарії Бойко з управи Музею вислав коло 4,500 листів з льотерійними книжечками та зворотною конвертою.

Управа Відділу подбала про речі для виграшів. Придбанням зайнялись окремі членки Відділу. Чистий дохід з льотерії у сумі 18,714,65 дол. Варка Бачинська передала Українському Музеєві під час різдвяної зустрічі, що відбулася 2-го грудня в Українському Народному Домі. Стефа

Загальні збори 83-го Відділу СУА

Косович також звітувала про свою працю, як скарбничка „Світлички" 83-го Відділу СУА. „Світличкою" займається членка Відділу Лідія Андрусишин. Виховна референтка Дарія Ґенза подала звіт про свою працю при „Світличці", навчала танців та підготовляла ігри.

Протоколярна секретарка Катря Червоняк звітувала про свою працю, а також про те, що вона представляла Відділ на градуації академії св. Юра, на якій вручила стипендію у сумі 100 дол. учениці за успіхи з українознавства. Богдана Слиш, як кореспонденційна секретарка, висилала повідомлення до всіх членок про сходини Відділу, засідання управи, листи і привіти.

Господарська референтка Лідія Закревська при допомозі своєї комісії (Галя Оберишин, Марія Луцик і Орися Лаба) успішно провели продаж печива на фестивалі церкви св. Юра в Ню Йорку. Крім цього вони займались приготуванням солодкого для інших оказій. Завдяки господарській референтурі Відділ одержує фінансову базу.

Заступниця голови Євгенія Івашків допомагала в урядженні зустрічі з Ганною Михайленко, колишнім політв'язнем більшевицьких тюрем і „психушок", з нашою громадою, що відбулася у великій залі Українського Народного Дому. Також заступала голову, будучи делегаткою на XX Конвенції СУА у Дітройті. Після цього Євгенія обширно звітувала про перебіг конвенції. Заступала голову Відділу на 50-літті Округи УСА в Ню Йорку і на сходинах окружної управи.

Культурно-освітня референтка Лідія Андрусишин подбала про доповідачів на сходини для Відділу, серед яких варто згадати д-ра Ігоря Соневицького, д-р Марію Шевчук. Лідія Черник говорила про свою поїздку на Україну, де вона відвідала хворих дітей у наслідок радіяції чорнобильської катастрофи. Євгенія Івашків поділилася своїми цікавими враженнями про поїздку на Україну.

Референтка суспільної опіки Марія Шепарович звітувала про свою працю: дбала про втримання Відділом стипендиста у Бразилії, займалась посилками для монахинь у Польщі, приготовила висилку для гуртожитку української шкільної молоді у Польщі. Зверталась з апелем до громади і членок давати датки на акцію допомоги Україні. При помочі Стефи Косович вдалося зібрати понад 10,000 долярів. Брала участь у поминальних Богослуженнях по членках СУА і висилала квіти та картки хворим членкам і їх чоловікам.

Організаційна референтка Оксана Лопатинська подала до відома, що Відділ нараховує 62 членки. Вона приготовила список членок і була в контакті з членками у справах організаційних.

Пресова референтка Зірка Галів подавала інформації і писала статті про працю Відділу: написала статтю до ювілейної книги 50-ліття Окружної Управи в Ню Йорку, інформувала про льотерію і працю „Світлички".

Музейно-мистецька референтка Марія Штогрин брала участь у міжокружній культосвітній музейно-мистецькій конференції в Ню Йорку, про що звітувала на сходинах. Дбала, щоб членки чергували в Музеї. Придбала трьох нових членів для Музею. Підкреслила, що Відділ має одного спонзора, 17 патронів і одного добродія. Марія Штогрин у вищезгаданій льотереї для Українського Музею працювала у комісії разом з своїм мужем, який присвятив багато труду.

83-ій Відділ СУА гордий, що дотепер придбав для Українського Музею 22,000 долярів.

Голова управи Варка Бачинська у своєму звіті підкреслила, що у звітному періоді її голова займалась плянуванням праці Відділу та управи, вела засідання управи і ширші сходини Відділу. Піддала ідею і зорганізувала при допомозі членок управи успішну зустріч з Ганною Михайленко з Одеси з українською громадою Ню Йорку. Окремо наголосила про акцію допомоги Україні, висилку пакунків та різних речей для дітей, потерпілих від катастрофи у Чорнобилі. Тут належить також сказати про вже згадувану льотерію, яку вона заініціювала для придбання фондів для Українського Музею. Крім цього, як голова представляла 83-ій Відділ на різних імпрезах СУА і громади Ню Йорку. На закінчення свого звіту висловила щиру подяку всім членам управи 83-го Відділу за ділову і щиру співпрацю, а зокрема Євгенії Івашків, як заступниці голови, яка її в багатьох випадках заступала.

Над заслуханими обширними звітами відбулась дискусія, після якої уступаючій управі на внесок Контрольної комісії уділено абсолюторію. Номінаційна комісія, яку очолювала Надія Савчук, запропонувала склад нової управи 83-го Відділу, яку очолила Ірина Мокрієвська.

Зірка Галів

Повідомлення українського хору „Думка" з Ню Йорку

Український хор „Думка", який недавно відбув успішне турне по Україні складає найщирішу подяку всім українським установам і громадянам які своїми пожертвами уможливили цю подорож.

В першу чергу дякуємо Українському Народному Союзові, Українській Кредитівці „Самопоміч" в Ню Йорку, агенції „Скоуп" та Українському Спортовому Клюбові в Ню Йорку.

Поіменний список всіх жертводавців буде поданий в короткому часі.

При цій нагоді хор „Думка" подає до відома такі інформації:

1. Весь дохід з концерту в Ню Йорку перед від'їздом на Україну в дні 23-го вересня 1990 року був переданий на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля в сумі 5,526 дол. Закуплені д-ром Зеноном Матківським ліки і вітаміни, частинно за фонди зібрані серед членів хору, хор „Думка" передав членам Руху у Львові;

2. Всі члени хору „Думка" оплачували собі подорож в Україну, а гроші зібрані серед громадян метрополії Ню Йорку зужито на адміністративні видатки.

3. Концерти хору „Думка" в Україні були адміністровані туристичною агенцією „Сутупник", яка взяла весь дохід для покриття коштів перелету хору „Гомін" зі Львова до Америки.

4. Поїздка хору „Думка" в Україну була т. зв. культурною виміною тільки з хором „Гомін". Естрадні державні ансамблі „Світлиця" і „Смерічка" були додані несподівано і непередбачено до програми і турне хору „Гомін".

5. Хор „Думка" висловлює щиру подяку всім громадянам, які допомогли у прийнятті та переночуванні членів хору „Гомін" в Ню Йорку, Йонкерсі, Гартфорді і Нюарку.

Ситуація...

(Закінчення зі стор. 1)

прибули зі Заходу мистці дивуються поведінкою п'яної солдатні, яка навіть за сталінських часів старалася виконувати „мокру роботу" і побиття під прикриттям ночі, або в тюрмі далеко від ока пересічних громадян. Теперішній цар Михаїл Горбачов і цієї справи не допильнував, бо держава ініціятива вже цілковито вихопилася з його рук і він став тільки маріонеткою імперських генералів, — кажуть спостерігачі.

Трапляються інші конфліктні випадки між чорноберетниками і громадянами Литви. Вояки, дуже часто без жодної причини, затримують на дорогах автомобілі, ставлять під дуло автомата власників, перевертають усі речі в багажнику, в результаті чого багато речей пропадають.

Литовський парлямент засудив і негативно висловився про так звані укази совєтського диктатора М. Горбачова, на підставі ніби то якого військові відділи і КҐБ патрулюють вулиці більших міст у трьох республіках Прибалтики. Ходять поголоски, що обидва міністерства оборони і внутрішніх справ СССР хочуть поширити указ на інші республіки, в тому числі на деякі області України. Президент Литви Витавстас Ляндсберґіс назвав імперські укази і нелюдяну практику солдатні, грубою провокацією і додав, що Литва вже давно вирішила, що на території республіки діють в першу чергу закони республіки, а все решта є насильством.

Кореспондент АП Алан Куперман інформує з Риги, що там ситуація цілком не ліпша. В Латвії, крім всього іншого існує ще так званий національностевий конфлікт, штучно підсилюваний каґебістами і московським центром. Анатолій Горбунов, президент республіки, намагався, наприклад, успокоїти ситуацію під час зустрічі з міліціонерами, але коли виникла справа відполітизування охорон них органів, в залі піднявся такий шум і крик, що треба було оголосити перерву.

Всякі заклики до Вашінґтону про допомогу відбиваються як горох від стіни і офіційні речники Державного департаменту і Білого Дому тільки крізь зуби вимовляють слова Прибалтика, чи прибалтійці, хоч добре знають, що там діються беззаконня Москви. Канада може похвалитися більш конкретними успіхами у поборюванні комуно-московського тоталізму в республіках, а ЗСА покищо цікавляться лише Саддамом Гуссейном і його трюками. За те Віталій Чуркін, пресекретар міністерства закордонних справ СССР, закинув Канаді, що вона, мовляв, вмішується до внутрішніх справ СССР.

В інтерв'ю кореспондентові газети „Рабочая Трибуна" міністер внутрішніх справ СССР Борис Пуґо, коментуючи указ М. Горбачова про патрулювання міських вулиць армійськими підрозділами, заявив, що республіканський уряд може приймати рішення про відкликання посилених патрулів, призначених для охорони порядку. Відповідаючи на запитання про становище у Прибалтиці, він зауважив, що ситуація там стабілізується і всі армійські десантні частини виведені звідти ще 28-го січня. До 29-го січня виведено також до двох третин внутрішніх військ.

Покищо тяжко ствердити, наскільки слова міністра відповідають дійсності. В усякому разі, вони відповідають повідомленню президента Джорджа Буша, який заявив у вівторок увечорі, що совєтський уряд обіцяв йому почати виведення військ з Прибалтики.

Президент Литви Вітавтас Ляндсберґіс назвав обіцянки Кремля „добрим знаком" і передумовою для відновлення переговорів.

У ВІВТОРОК, 29-ГО СІЧНЯ, дві особи, які хворіють недугою пістрякa, були першими людьми, що отримали генетичну терапію як новий засіб лікування цих досі невиліковних туморів. Дуже простою процедурою, що тривала не цілих 20 хвилин 29-літній пацієнтці та 42-літньому пацієнтові впорскують 100 мілі. білих тілець крови, які є відбитком генетично спорудженої клітини, що являється сильним протипістряковим ензимом. Ця дуже експериментальна метода лікування має на меті доставити ензим, посередник для омертвіння туморів, прямо до колоній клітин туморів, щоб розповсюдилися по цілому тілі. Прибувши на місце, ензим в години бі розкласти заражені тканини і в той самий час не ушкодити інших частин тіла.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!